

145/1988 Sb.

VYHLÁŠKA

ministra zahraničních věcí

ze dne 18. srpna 1988

o Úmluvě o závodních zdravotních službách (č. 161)

Dne 26. června 1985 byla na 71. zasedání generální konference Mezinárodní organizace práce přijata Úmluva o závodních zdravotních službách (č. 161) Ratifikace Úmluvy Československou socialistickou republikou byla zapsána dne 25. února 1988 generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce. Podle svého článku 18 odstavce 3 Úmluva vstoupí pro Československou socialistickou republiku v platnost dnem 25. února 1989.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

Ministr:

Ing. Chňoupek v.r.

ÚMLUVA

o závodních zdravotních službách

Generální konference Mezinárodní organizace práce, která byla svolána správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 7. června 1985 na svém 71. zasedání,

zjišťujíc, že ochrana pracovníků proti nemocem a úrazům z povolání je jedním z úkolů Mezinárodní organizace práce podle její ústavy,

poukazujíc na mezinárodní pracovní úmluvy a doporučení v této věci, zejména na doporučení o ochraně zdraví pracovníků, 1953, na doporučení o závodních zdravotních službách, 1959, na úmluvu o zástupcích pracovníků, 1971 a na úmluvu a doporučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, 1981, které stanoví zásady vnitrostátní politiky a opatření na vnitrostátní úrovni,

rozhodnuvši přijmout některé návrhy týkající se závodních zdravotních služeb, jež jsou čtvrtým bodem jednacího pořadu zasedání,

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy, přijímá dne 26. června 1985 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o závodních zdravotních službách, 1985.

Část I.

Zásady vnitrostátní politiky

Čl. 1

Pro účely úmluvy:

a) výraz "závodní zdravotní služby" znamená služby pověřené především preventivními úkoly a poradenstvím pro zaměstnavatele, pracovníky a jejich zástupce v podniku, pokud jde o:

- i) požadavky pro vytvoření a udržení bezpečného a zdravého pracovního prostředí, které je na prospěch tělesnému a duševnímu zdraví ve vztahu k práci;
- ii) přizpůsobení práce schopnostem pracovníků s přihlédnutím k jejich tělesnému a duševnímu zdraví;

b) výraz "zástupci pracovníků v podniku" znamená osoby za takové uznané vnitrostátním právem nebo praxí.

Čl.2

Každý členský stát má s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a praxi a po projednání s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, pokud existují, stanovit, provádět a pravidelně přezkušovat celkovou vnitrostátní politiku v oblasti závodních zdravotních služeb.

Čl.3

1. Každý členský stát se zavazuje postupně zavádět závodní zdravotní služby pro všechny pracovníky, včetně pracovníků ve veřejném sektoru a družstevníků ve výrobních družstvech, ve všech odvětvích hospodářské činnosti a ve všech podnicích. Učiněná opatření by měla být přiměřená a vhodná z hlediska zvláštních nebezpečí v podnicích.

2. Jestliže závodní zdravotní služby nemohou být ihned zavedeny pro všechny podniky, každý dotyčný členský stát má po projednání s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, pokud existují, vypracovat plány na jejich zavedení.

3. Každý dotyčný členský stát uvede v první zprávě o provádění úmluvy předkládané podle článku 22 ústavy Mezinárodní organizace práce plány, které vypracoval podle odstavce 2 tohoto článku, a v dalších zprávách, jakého pokroku bylo dosaženo při jejich provádění.

Čl.4

Príslušný úřad má projednávat s nejrepresentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, pokud existují, opatření, která je třeba učinit k provedení ustanovení této úmluvy.

Část II.

Úkoly

Čl.5

Aniž by tím byla dotčena odpovědnost jednotlivých zaměstnavatelů za zdraví a bezpečnost pracovníků, které zaměstnávají, a s náležitým přihlédnutím k tomu, že je třeba, aby pracovníci spolupracovali při ochraně zdraví a bezpečnosti při práci, závodní zdravotní služby mají zajišťovat ty z dále uvedených úkolů, které jsou přiměřené a vhodné z hlediska nebezpečí při práci v podniku:

a) stanovit a vyhodnocovat nebezpečí, která ohrožují zdraví na pracovišti;

b) dohlížet na činitele v pracovním prostředí a pracovní zvyklosti, které mohou ovlivňovat zdraví pracovníků, včetně hygienických zařízení, závodních jídelen a ubytoven, pokud tato zařízení obstarává zaměstnavatel;

c) poskytovat poradenství o plánování a organizování práce, včetně uspořádání pracovišť, o

výběru, údržbě a stavu strojů a jiného zařízení a o látkách, jichž se užívá při práci;

d) účastnit se na vypracování programů zlepšování pracovní praxe a zkoušek a vyhodnocování nových zařízení ze zdravotního hlediska;

e) poskytovat poradenství o zdraví, bezpečnosti a hygieně při práci a ergonomii a individuálních a hromadných ochranných pomůckách;

f) dohlížet na zdraví pracovníků v souvislosti s prací;

g) podporovat přizpůsobování práce pracovníkům;

h) účastnit se na opatřeních pracovní rehabilitace;

i) spolupracovat při poskytování informací, výcviku a výchovy v oblasti zdraví a hygieny při práci a ergonomie;

j) organizovat první pomoc a ošetření v případě nouze;

k) účastnit se na rozboru pracovní úrazovosti a nemocí z povolání.

Část III.

Organizace

Čl.6

Je třeba učinit opatření k zavedení závodních zdravotních služeb

a) pomocí právních předpisů;

b) pomocí kolektivních smluv nebo jiných dohod mezi zúčastněnými zaměstnavateli a pracovníky;

c) jiným způsobem schváleným příslušným úřadem po projednání se zúčastněnými reprezentativními organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků.

Čl.7

1. Závodní zdravotní služby mohou být organizovány podle povahy případu jako služby pro jeden nebo několik podniků.

2. V souladu s vnitrostátními podmínkami a praxí závodní zdravotní služby mohou být organizovány

a) zúčastněnými podniky nebo skupinami podniků;

b) veřejnými úřady nebo úředními orgány;

c) nositeli sociálního zabezpečení;

d) jinými orgány, jimž udělil oprávnění příslušný úřad;

e) spojením výše uvedených způsobů.

Čl.8

Zaměstnavatel, pracovníci a jejich zástupci, pokud existují, mají přiměřeně spolupracovat a účastnit se na provádění organizačních a jiných opatření týkajících se závodních zdravotních služeb.

Část IV.

Předpoklady činnosti

Čl.9

1. V souladu s vnitrostátním zákonodárstvím a praxí závodní zdravotní služby by měly být multidisciplinární. Složení personálu má být stanoveno se zřetelem k povaze úkolů, jež se mají provádět.

2. Závodní zdravotní služby mají plnit své funkce ve spolupráci s ostatními službami v podniku.

3. V souladu s vnitrostátním zákonodárstvím a praxí je třeba učinit opatření k zajištění odpovídající spolupráce a koordinace mezi závodními zdravotními službami a pokud je to vhodné, s jinými zúčastněnými službami, které se podílejí na zdravotních službách.

Čl.10

Personál poskytující závodní zdravotní služby má být plně pracovně nezávislý na zaměstnavateli, pracovnících a jejich zástupcích, pokud existují, se zřetelem k funkcím uvedeným v článku 5.

Čl.11

Příslušný úřad stanoví kvalifikaci, požadovanou na personálu poskytujícím závodní zdravotní služby, a to podle povahy úkolů, které má vykonávat, a v souladu s vnitrostátními právními předpisy a praxí.

Čl.12

Dohled na zdraví pracovníků ve vztahu k práci nesmí být pro ně spojen se ztrátou na výdělku; musí být bezplatný a konat se pokud možno v pracovní době.

Čl.13

Všichni pracovníci mají být informováni o všech nebezpečích pro zdraví, která souvisí s jejich prací.

Čl.14

Závodní zdravotní služby mají být zaměstnavatelem a pracovníky zpraveny o všech známých a podezřelých skutečnostech v pracovním prostředí, které mohou ovlivňovat zdraví pracovníků.

Čl.15

Závodní zdravotní služby mají být zpraveny o onemocnění pracovníků a nepřítomnosti v

práci ze zdravotních důvodů, aby mohly zjistit, zda je vztah mezi příčinami nemoci nebo nepřítomnosti a nebezpečími pro zdraví, která by se mohla vyskytovat na pracovišti. Zaměstnavatel nemá požadovat na personálu, který poskytuje závodní zdravotní služby, aby ověřoval důvody nepřítomnosti v práci.

Část V.

Všeobecná ustanovení

Čl.16

Vnitrostátní zákonodárství má určit úřad nebo úřady, které budou vykonávat dozor na závodní zdravotní služby a budou jim nápomocny radou, jakmile tyto služby budou ustaveny.

Čl.17

Formální ratifikace této Úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Čl.18

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy jeho ratifikace byla zapsána.

Čl.19

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Čl.20

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

2. Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Čl.21

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených

národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Čl.22

Kdykoli to bude považovat za nutné, Správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Čl.23

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 19, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti;

b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti ve své formě a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Čl.24

Anglické a francouzské znění této úmluvy má stejnou platnost.